

Remissvar gällande Universitets- och högskolerådets rapport Redovisning av regeringsuppdraget om ämnesbetyg

Ert diarienummer: U2024/02790

Karolinska Institutet (KI) har beretts tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet Universitets- och högskolerådets rapport Redovisning av regeringsuppdraget om ämnesbetyg. KI får därför framföra följande.

Sammanfattning av Karolinska Institutets synpunkter

KI förespråkar nollalternativet i Universitets- och högskolerådets (UHR) redovisning av regeringsuppdraget om ämnesbetyg. Nollalternativet bedöms bäst säkerställa likabehandling mellan olika grupper av sökande. Osäkerheten i de prognoser som ligger till grund för modellerna gör dessutom att effekterna av alternativa lösningar är svåra att förutse.

Övergripande synpunkter

En grundläggande princip i antagningssystemet är likabehandling. KI vill betona att avsteg från denna princip endast bör göras om det finns ett tydligt och väl underbyggt syfte. När Gy11 infördes fanns ett sådant skäl, eftersom det var känt att elever riskerade att få lägre meritvärden och därmed kunde missgynnas vid antagning. För den kommande reformen (Gy25) saknas motsvarande underlag, då de prognoser som finns är osäkra och inte pekar på någon entydig risk för systematisk missgynnande av elever med ämnesbetyg.

Prognoserna rörande betygsnivåer och meritvärden för Gy25 är behäftade med betydande osäkerhet. De bygger på antaganden som inte beaktar kompensatorisk betygssättning, sammanvägning av betyg över tid eller förändrade beteenden hos elever och lärare.

Detta innebär att de faktiska konsekvenserna av modell 1 och 2 är svåra att förutse.

KI vill även särskilt framlyfta problematiken med att modell 1 innebär att urvalsgruppen BI25 inledningsvis kommer att bli mycket liten eller obefintlig, eftersom platserna fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande. Därmed riskerar konkurrensen i urvalsgrupp BI25 att bli orimligt hård, med denna modell.

Konsekvenser

Sammanfattningsvis anser KI att riskerna med att införa särskilda urvalsgrupper enligt modellerna 1 eller 2 överväger de potentiella fördelarna. Nollalternativet innebär att samtliga sökande konkurrerar i samma urvalsgrupper, vilket bäst värnar principen om likabehandling och samtidigt undviker svårförutsägbara effekter i antagningssystemet.

För modell 1 vill KI särskilt framhålla svårigheten med en rättvis fördelning av platser. För att kompensera den lilla urvalsgruppen BI25 har det föreslagits att en större andel av platserna från BII skulle tilldelas BI25. Detta tydliggör dock modellens centrala problem: det saknas underlag för att avgöra vilken andel som skulle vara proportionerlig och rättvis. Att frångå nuvarande regel om fördelning av platser efter antalet behöriga sökande riskerar därför att skapa godtycke och osäkerhet i systemet.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad Prorektor Martin Bergö i närvaro av universitetsdirektör Veronika Sundström efter föredragning av handläggare Victoria Rosander. Närvarande var också Medicinska föreningens ordförande Patrik Blomberg.

Martin Bergö

Victoria Rosander